

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою університету
протокол № 3 від 17. 11. 2022 р.
Уведено в дію наказом ректора
№ 216 від 17. 11. 2022 р.

ВИМОГИ

до оформлення реферату дисертації

на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук

у Національному юридичному університеті імені Ярослава Мудрого

Харків – 2022

ВСТУП

Вимоги до оформлення реферату дисертації на здобуття наукового ступеня доктора наук (далі – *реферат докторської дисертації*) розроблено відповідно до таких нормативно-правових документів:

1. Постанова Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 р. № 1197 «Порядок присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук».

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1197-2021-%D0%BF#Text>.

2. Наказ Міністерства освіти і науки України від 13 грудня 2021 р. № 1359 «Положення про спеціалізовану вчену раду з присудження наукового ступеня доктора наук».

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0028-22#Text>.

3. Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 р. №40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» зі змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки України від 31.05.2019 р. № 759.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17#Text>.

4. Національний стандарт України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання».

URL: <http://www.library.tnpu.edu.ua/images/stories/pdf/dstu-8302-2015.pdf>

5. Державний стандарт України ДСТУ 3008-95 «Документи. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення».

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0001217-96#Text>

Ці Вимоги визначають структуру та правила оформлення реферату докторської дисертації.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Реферат докторської дисертації – стислий виклад докторської дисертації. Призначення реферату – ознайомлення наукової громадськості з основними ідеями та висновками дисертації, внеском здобувача у розроблення та вирішення наукової проблеми, з результатами досліджень та структурою дисертації. У рефераті ґрунтовно та лаконічно розкривається зміст дисертації, у ньому не повинно бути інформації, яка не висвітлена в дисертації.

1.2. Реферат докторської дисертації подається державною мовою.

2. СТРУКТУРА РЕФЕРАТУ ДИСЕРТАЦІЇ

2.1. Структурно реферат складається із:

- загальної характеристики дисертації;
- основного змісту;
- висновків;
- списку наукових публікацій за темою докторської дисертації;
- анотацій.

2.1.1. **Загальна характеристика роботи** відображає елементи вступу дисертації, а також структуру дисертації (наявність вступу, певної кількості розділів, додатків), повного обсягу дисертації в сторінках, а також обсягу, що займають ілюстрації, таблиці, додатки (із зазначенням їх кількості), списку використаних джерел (із зазначенням кількості найменувань).

Загальна характеристика роботи, як правило, містить такі структурні блоки.

Обґрунтування вибору теми дослідження. Висвітлюється актуальність теми дисертації, її зв'язок із сучасними дослідженнями у відповідній галузі знань шляхом критичного аналізу з визначенням сутності наукової проблеми.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами, грантами. Вказується, в рамках яких програм, наукових (науково-дослідних) тем, проєктів

і грантів, зокрема галузевих, державних та/або міжнародних, виконувалася дисертація, із зазначенням номерів державної реєстрації і найменуванням організації, де виконувалася робота.

Мета і завдання дослідження. Визначаються мета роботи і завдання, які необхідно вирішити для досягнення поставленої мети. Мета повинна бути сформульована таким чином, щоб указувати на об'єкт і предмет дослідження.

Об'єкт дослідження – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію й обране для дослідження.

Предмет дослідження міститься в межах об'єкта, змістовно визначає тему (назву) дисертаційної роботи.

Методи дослідження. Перераховуються використані наукові методи дослідження та змістовно і лаконічно відзначається, що саме досліджувалось кожним методом; обґрунтовується вибір методів, що забезпечують достовірність отриманих результатів та висновків.

Наукова новизна отриманих результатів. Аргументовано, коротко та чітко представляються основні наукові положення, які виносяться на захист, із зазначенням відмінності одержаних результатів від відомих раніше та ступінь новизни одержаних результатів (вперше одержано, удосконалено, набуло подальшого розвитку).

Вказуються назва і дата захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії (кандидата наук) та зазначається, якою мірою використано її матеріали і висновки у тексті докторської дисертації.

Практичне значення отриманих результатів. Надаються відомості про використання результатів дослідження або рекомендації щодо їх практичного використання;

Особистий внесок здобувача. Цей пункт подається лише у разі наявності у списку опублікованих дисертантом праць за темою дисертації публікацій у співавторстві; зазначається конкретний особистий внесок здобувача щодо кожної із таких публікацій.

Апробація матеріалів дисертації. Наводяться назви наукових і науково-практичних конференцій, конгресів, симпозіумів, семінарів із зазначенням місця

та дати їх проведення. За наявності актів впровадження результатів дослідження подаються також відповідні відомості із зазначенням найменувань організацій, в яких здійснено впровадження.

Структура та обсяг дисертації. Анонсується структура дисертації, зазначається її обсяг.

2.1.2. **Основний зміст реферату** містить стисло викладену характеристику дисертації за розділами, він має дати повне й переконливе уявлення про виконану роботу.

Виклад основного змісту дисертації підпорядковують провідній ідеї дослідження, чітко визначеній автором. У цій частині реферату важливо показати, як були отримані результати, продемонструвати хід дослідження, викласти сутність використаних методів, навести дані щодо їх точності та трудомісткості, описати умови й основні етапи дослідження.

2.1.3. **Висновки** – це стисла інформація про підсумки виконаної роботи. У висновках викладаються здобуті у дисертації найбільш важливі наукові та практичні результати, які сприяли розв'язанню наукової проблеми. Кожен науковий і прикладний висновок дисертації треба формулювати чітко і конкретно (однозначно). Формулювання висновків мають відповідати поставленим завданням та відображати сутність і новизну проведеного дослідження.

Висновки повинні збігатись із загальними висновками дисертації.

2.1.4. **Список опублікованих праць за темою дисертації.**

Вказуються наукові праці:

- в яких опубліковані основні наукові результати дисертації;
- які засвідчують апробацію матеріалів дисертації;
- які додатково відображають наукові результати дисертації.

Для бібліографічного опису списку опублікованих праць за темою дисертації необхідно використовувати Національний стандарт України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» або один зі стилів, віднесених до

рекомендованого переліку стилів оформлення списку наукових публікацій, наведеного у Додатку 3 до цих Вимог.

2.1.5. **Анотації.** Для ознайомлення з узагальненим коротким викладом основного змісту та результатів докторської дисертації подаються анотації українською та англійською мовами. Подання інформації в анотації повинно бути стислим і точним. Необхідно використовувати синтаксичні конструкції, притаманні мові ділових документів, стандартизовану термінологію, уникати маловідомих термінів і символів.

При підготовці анотації вказуються: прізвище та ініціали здобувача; назва дисертації; вид дисертації і науковий ступінь, на який претендує здобувач; спеціальність (шифр і назва); найменування установи, де відбудеться захист; місто, рік; зміст анотації.

Анотація може подаватися також третьою мовою, пов'язаною з предметом дослідження.

Наприкінці кожної анотації наводяться *ключові слова* відповідною мовою. Сукупність ключових слів повинна відповідати основному змісту наукової праці, відображати тематику дослідження і забезпечувати тематичний пошук роботи. Кількість ключових слів становить від п'яти до дванадцяти. Ключові слова подають у називному відмінку, друкують в рядок через кому.

Анотація українською мовою, обсягом до 0,5 сторінки тексту (до 1200 символів із пробілами), має висвітлювати основні ідеї та висновки дисертації. Анотація англійською мовою повинна бути розгорнутою інформацією обсягом 1 - 1,5 сторінки тексту (орієнтовно 2000 символів із пробілами) про зміст і результати дисертаційної роботи.

3. ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ РЕФЕРАТУ

Реферат оформляється у вигляді брошури та складається із обкладинки і тексту.

3.1. Основні вимоги до обкладинки реферату.

Сторінка 1 обкладинки реферату оформляється за формою, наведеною у Додатку 1 до цих Вимог. Зміст і авторство реферату дисертації закріплюється

підписом здобувача наукового ступеня, який розташовується поруч із прізвищем на титульному аркуші.

Сторінка 2 обкладинки реферату оформляється за формою, наведеною у Додатку 2 до цих Вимог.

На сторінці 3 обкладинки реферату повинні бути вказані вихідні відомості відповідно до державних стандартів з бібліотечної та видавничої справи.

3.2. Реферат докторської дисертації оформляється відповідно до державного стандарту України ДСТУ 3008-95 «Документи. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення», а також з урахуванням Вимог до оформлення дисертації, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 р. №40 (зі змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 31.05.2019 р. № 759).

Обсяг реферату дисертації визначається вимогами п.7 розділу 2 Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 р. № 1197, і становить 1-2 авторські аркуші. Один авторський аркуш дорівнює 40 тис. друкованих знаків, враховуючи цифри, розділові знаки, проміжки між словами.

До обсягу реферату не входять обкладинка реферату, список опублікованих автором праць та анотації.

Структурні частини реферату не нумеруються, їх назви друкують великими літерами.

Сторінки реферату нумеруються, починаючи з першої сторінки, де міститься загальна характеристика роботи. Номери сторінок проставляються арабськими цифрами у центрі верхнього поля.

3.3. Реферат дисертації видається друкарським способом у вигляді брошури накладом не менше 50 примірників. Текст друкують на обох боках аркуша формату А5 (148x210 мм).

Реферат друкується за допомогою комп'ютерної техніки з використанням текстового редактора Word: шрифт – Times New Roman, розмір шрифту – 11 pt, міжрядковий інтервал – одинарний. Поля: верхнє, ліве і нижнє – 20 мм, праве – 10 мм.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**

ПРИЗВИЩЕ, ІМ'Я, ПО-БАТЬКОВІ

УДК _____
(індекс)

НАЗВА ДИСЕРТАЦІЇ

Шифр та назва спеціальності

**Реферат
дисертації на здобуття наукового ступеня
доктора юридичних наук**

Дисертацією є
(на правах рукопису, монографія)

Робота виконана в
(назва організації, відомча підпорядкованість)

Науковий консультант: науковий ступінь, вчене звання
прізвище, ім'я, по батькові, місце роботи, посада.

Офіційні опоненти:
науковий ступінь, вчене звання
прізвище, ім'я, по батькові,
місце роботи, посада;

науковий ступінь, вчене звання
прізвище, ім'я, по батькові,
місце роботи, посада;

науковий ступінь, вчене звання
прізвище, ім'я, по батькові,
місце роботи, посада.

Захист відбудеться «___» _____ 202__ року о _____ годині на засіданні спеціалізованої вченої ради _____ Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого за адресою: вул. Пушкінська, 77, м. Харків, 61024.

Із дисертацією можна ознайомитися на офіційному сайті _____ та в науковій бібліотеці Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого за адресою: вул. Пушкінська, 84-а, м. Харків, 61024.

Учений секретар
спеціалізованої вченої ради _____ (підпис) (ім'я, прізвище)

**РЕКОМЕНДОВАНИЙ ПЕРЕЛІК
стилів оформлення списку наукових публікацій**

1. MLA (Modern Language Association) style.
2. APA^{1,2} (American Psychological Association) style.
3. Chicago/Turabianstyle¹.
4. Harvard style¹.
5. ACS (American Chemical Society) style.
6. AIP (American Institute of Physics) style.
7. IEEE (Institute of Electrical and Electronics Engineers) style.
8. Vancouver style¹.
9. OSCOLA.
10. APS (American Physics Society) style¹.
11. Springer MathPhys Style¹.

¹Springer Style

<http://resource-cms.springer.com/springer-cms/rest/v1/content/51958/data/v1/Guidelines+for+Contributions+to+Major+Reference+Works>

² Elsevier Style

<https://www.elsevier.com/journals/learning-and-instruction/0959-4752/guide-for-authors#68000>